

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrlové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobce: J. F., narozený dne X
bytem R. 91, X R.
zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Tomaníkem
sídlem Bartošova 16, 750 02 Přerov

proti
žalovanému: Velitel vojenského útvaru 1535 Hranice
sídlem Hranická 457, 753 01 Hranice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. MO 314488/2019-1535,
ve věci náhrady škody na zdraví,

takto:

I. Rozhodnutí velitele vojenského útvaru 1535 Hranice ze dne 30. 10. 2019, č. j. MO 314488/2019-1535, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **15 342 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jaroslava Tomaníka, advokáta se sídlem Bartošova 16, 750 02 Přerov.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

1. Žalobou podanou dne 28. 11. 2019 žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. MO 314488/2019-1535 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí velitele vojenského útvaru 4428 Hranice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 1. 2017, č. j. MO 4651/2017-4428, a toto rozhodnutí potvrdil. Správní orgán I. stupně v uvedeném rozhodnutí přiznal žalobci náhradu škody na zdraví, kterou utrpěl v přímé souvislosti s výkonem služby dne 18. 5. 2016, a to bolestné ve výši 1 940 000 Kč; ohodnocení bolestného činilo 7 760 bodů a 250 Kč.

B) Žaloba

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, proto navrhoval, aby jej krajský soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalobce měl za to, že napadené rozhodnutí nemůže obstát, neboť se žalovaný nevypořádal řádně s odvolacími námitkami, neučinil žádné relevantní závěry ohledně výkladu § 4 vyhlášky č. 346/2015 Sb., o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků (dále jen „vyhláška“). Žalovaný opřel svůj závěr, že je u následných operací třeba žalobci přiznat pouze 50 % bodového ohodnocení, o „*informace ze spisu*“, které však v napadeném rozhodnutí nijak nekonkretizoval. Žalobce dále nesouhlasil s argumentací žalovaného, že další operace je třeba považovat za méně traumatizující než operaci první, proto dochází na základě § 4 vyhlášky ke snížení bodového ohodnocení.
4. Žalobce upozornil na logické rozpory v úvahách žalovaného. Ten v napadeném rozhodnutí uvedl, že lze žalobci přiznat u dalších operací odškodnění pouze ve výši poloviny bodového ohodnocení této operace, následně však argumentoval metodickým pokynem ředitele „OVZdr. Spod MO č. 5/2019 ze dne 15. 8. 2019“, který u každé další operace stanoví sazbu 100 % hodnoty bodového ohodnocení. Žalovaný tak na jednu stranu připustil, že každá další operace by měla podle nové úpravy odpovídat minimálně 100 % bodového ohodnocení dané operace, současně avšak dospěl k závěru, že v případě žalobce se bodové ohodnocení u další operace snižuje na polovinu. Žalobce s uvedeným závěrem nesouhlasil, jelikož měl za to, že všechny zásahy do lidského těla musí být odškodněny minimálně stejnou výší bodového ohodnocení a neexistuje důvod, proč by další operace měla být odškodněna pouhou polovinou bodového ohodnocení. Žalobce v této souvislosti odkázal na totožnou úpravu v již zrušené vyhlášce č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolestí a ztížení společenského uplatnění, dle které bylo poškozenému u dalších operací přiznáváno základní bodové ohodnocení zvýšené o polovinu, nikoliv bodové ohodnocení snížené na polovinu.
5. Žalobce dále brojil proti tomu, jak se žalovaný vypořádal s odvolací námitkou, že k operacím ze dne 18. 5. 2016, 20. 5. 2016 a všem následným operacím bylo třeba přičíst odškodnění spočívající v položkách č. 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky. Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, proč se žalovaný při posouzení uvedené námítky přiklonil k posudku MUDr. S. a nikoli k závěrům MUDr. F. Žalovaný k jednotlivým operacím nepřičítal položky č. 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky, žalobce byl proto odškodněn v rozporu se závěry MUDr. F. a v rozporu s právními předpisy, jelikož po přičtení dvou

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

chybějících položek bodového ohodnocení mu měla být přiznána náhrada škody na zdraví ve výši 2 570 000 Kč a nikoli ve výši 1 940 000 Kč.

C) Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření ze dne 3. 1. 2020 navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl. Sdělil, že správnímu orgánu I. stupně ani žalovanému nepřísluší posuzovat medicínské otázky (hodnocení jednotlivých položek na základě provedených operací, náročnost léčení a vznik komplikací), ale pouze řešení otázek právních (tj. výklad a aplikace ustanovení). K výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky uvedl, že předpokládanou operaci je třeba hodnotit 50 % bodů, kdežto neočekávanou operaci v souvislosti se služebním úrazem je třeba hodnotit vyšším počtem bodů než operaci neplánovanou, konkrétně plným počtem bodů. Nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (dále jen „nařízení vlády č. 276/2015 Sb.“), rozdělení operací na plánované a neplánované potírá, protože dle § 6 odst. 2 uvedeného nařízení se každá další bolest hodnotí jako nově vzniklá bolest.
7. V posuzované věci se pro odškodnění použije vyhláška, která obsahuje speciální právní úpravu odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění pro vojáky z povolání. V té je stanoveno, že pokud je hodnoceno více plánovaných operací v rámci jednoho úrazu, hodnotí se plným počtem bodů pouze první operační zákrok a toto ohodnocení se zvyšuje u každé další operace o polovinu. Neplánovaná operace se hodnotí jako nově vzniklá bolest, tj. plným počtem bodového ohodnocení.
8. Žalovaný dále odkázal na Metodický pokyn ředitele Odboru vojenského zdravotnictví Sekce podpory MO č. 5/2019 ze dne 15. 8. 2018 (dál jen „metodický pokyn“), který uvádí, že § 4 odst. 3 vyhlášky je v nesouladu s § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 276/2015 Sb., přičemž zjištěná disproporce má být opravena novelizací vyhlášky. Dále metodický pokyn uvádí, že jeho vydáním začíná tzv. přechodné období, v průběhu kterého bude při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků postupováno dle § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 276/2015 Sb., a to až do provedení novely vyhlášky. Žalobci však nemohlo být přiznáno 100 % hodnoty bodového ohodnocení, jelikož metodický pokyn nabyl účinnosti až po operacích žalobce a jeho již provedeném bodovém ohodnocení.
9. Žalovaný dále poznamenal, že věrohodnost posudku MUDr. F. je narušena, jelikož tomuto znalci byla pozastavena činnost z důvodu (dosud nepravomocného) odsouzení za zkršlování znaleckého posudku v jiném řízení.

D) Replika žalobce

10. Žalobce v replice ze dne 9. 1. 2020 uvedl, že v době vyhotovení odborného vyjádření nebyl MUDr. F. ve své znalecké činnosti omezen či nějak postihován. Skutečnost, že byla MUDr. F. pozastavena znalecká činnost, nemá na posuzovanou věc vliv.
11. Podle žalobce se první operace hodnotí 100 % bodů a každá další operace zvýšením bodového ohodnocení o polovinu, tedy 150 % bodů. Jedná se o standardní a v praxi zavedený postup, nelze tedy přisvědčit žalovanému, že se další operace hodnotí toliko 50 % bodů. Následné operace se musí odškodňovat vyšším bodovým ohodnocením, protože

další operace jsou větším zásahem do tělesné integrity poškozeného, proto nemůže být odškodnění za vytrpěnou bolest u dalších operací kráceno, ale naopak je třeba jej zvýšit.

12. Žalobce brojil proti argumentaci žalovaného o odlišném posuzování plánovaných a neplánovaných operací. Měl za to, že toto rozdělení postrádá logiku, protože lidské tělo nevnímá stejnou bolest různě podle toho, zda lékař novou operaci předpokládal nebo nepředpokládal.

E) Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu krajský soud pro účely přezkumu napadeného rozhodnutí zjistil, že žalobce vykonával dne 18. 5. 2016 činnost v souladu se svými funkčními povinnostmi a při plnění služebních povinností utrpěl služební úraz ve smyslu § 115 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích z povolání“).
14. Podle posudku MUDr. S. k hodnocení bolestného za služební úraz ze dne 1. 11. 2016 žalobce při služebním úrazu utrpěl mnohočetné průstřely pravého bérce se subtotální amputací bérce s nutností dokončení amputace končetiny v bérce, mnohočetné průstřely levého předloktí se subtotální amputací předloktí s nutností dokončení amputace končetiny, devastující poranění pravé hýždě, střelnou ránu nad levou lopatkou, mnohočetné poranění zad od pravé lopatky do bederní krajiny se zhmožděním měkkých tkání, otevřené poranění břicha svýhřezem kliček tenkého střeva s mnohočetným poraněním nitrobršních orgánů (lacerace sleziny, trhlina žaludku, poranění omenta, tenkého tlustého střeva), poranění bránice, mezižeberních cév, laceraci levé plíce, mnohočetné střepinové poranění měkkých tkání, nitrohručních a nitrobršních orgánů s nutností jejich extrakce a k úrazově krvácivému šoku. Z důvodu uvedených zranění byly u žalobce provedeny dne 18. 5. 2016, 20. 5. 2016, 26. 5. 2016, 30. 5. 2016, 3. 6. 2016, 8. 6. 2016, 15. 6. 2016 a 15. 8. 2016 operace. U operací ze dne 26. 5. 2016, 30. 5. 2016, 3. 6. 2016, 8. 6. 2016, 15. 6. 2016 a 15. 8. 2016 MUDr. S. odkázal na § 4 odst. 3 vyhlášky a započítal bodové ohodnocení zákroku ve výši 50 %. MUDr. S. dospěl k závěru, že celkové bodové ohodnocení bolestného za služební úraz žalobce činí 7 760 bodů při hodnotě jednoho bodu 250 Kč dle § 7 odst. 2 vyhlášky.
15. Žalobce k vyjádření k posudku MUDr. S. ze dne 21. 11. 2016 připojil odborné vyjádření MUDr. F. ze dne 17. 11. 2016, v němž znalec stanovil bolestné ve výši 10 280 bodů. Znalec vedle položek uvedených v posudku MUDr. S. zahrnul do bodového ohodnocení ještě položky č. 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky a dále se vyjádřil k výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky. Měl za to, že *„každá další operace (tébož místa na těle) se hodnotí tak, že se bodové hodnocení zvyšuje o polovinu. Podle toho, co uvádí MUDr. S., tak následné operace hodnotil pouze polovičním počtem bodů, nikoli dle znění uvedeného paragrafu tak, jako by to byla první operace, plus ½ navíc. Je nutno učinit právní výklad příslušnými právními orgány“*. Žalobce s odkazem na argumentaci MUDr. F. žádal, aby správní orgány bodové ohodnocení změnily.
16. MUDr. S. ve vyjádření ze dne 15. 12. 2016 setrval na svém původním bodovém ohodnocení.
17. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 9. 1. 2017, č. j. MO 4651/2017-4428, přiznal žalobci náhradu škody na zdraví, která mu přísluší podle § 116 písm. c) zákona č. 221/1999 Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Sb., o vojácích z povolání, a to bolestné 7760 bodů á 250 Kč, tedy 1 940 000 Kč. Správní orgán I. stupně mimo jiné uvedl, že je „*problematika odškodňování bolesti velmi složitou záležitostí, tím více v takto závažném rozsahu poranění poškozeného*“. Při stanovení výše bolestného vycházel z posudku MUDr. S. s odůvodněním, že Vojenský ústav soudního lékařství je nejvyšší armádní autoritou v tomto oboru a na zpracování lékařského posudku se společně s primářem ústavu podílel kolektiv lékařů – soudních znalců.

18. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojil žalobce odvoláním ze dne 16. 1. 2017. V něm nesouhlasil s výkladem § 4 odst. 1 vyhlášky, podle kterého žalobci náleží za další operace toliko 50 % bodového ohodnocení bolesti. Měl za to, že základní bodové ohodnocení u dalších operací je třeba zvýšit o polovinu z důvodu další bolesti poškozeného, která vznikla při provádění následných operativních zákroků a zásahů do těla u komplikovaných případů, protože nebylo možné zranění vyřešit během první operace. Žalobce odkázal na § 4 vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, na jejímž základě soudy přiznávaly poškozenému u dalších operací bodové ohodnocení zvýšené o polovinu. Žalobce dále namítal, že ke všem operacím měl správní orgán I. stupně přičíst položky 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky a odkázal na argumentaci uvedenou ve vyjádření MUDr. F.
19. Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 3. 2017, č. j. MO 30379/2017-1535, odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou u zdejšího soudu, který rozsudkem ze dne 29. 8. 2018, č. j. 65 Ad 17/2017-44, rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017 zrušil pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud žalovanému vytkl, že při výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky pouze odkázal na závěry MUDr. S., který však byl oprávněn zpracovat lékařský posudek a vyjádřit se k odborným otázkám, nikoli učinit právní výklad vyhlášky. Krajský soud proto žalovaného vyzval, aby samostatně a přezkoumatelně uvážil o výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky. Krajský soud dále shledal rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017 nepřezkoumatelným v části týkající se položek 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky. Krajský soud žalovanému uložil, aby v novém rozhodnutí vysvětlil, proč se přiklonil při vypořádání odvolací námítky k posudku MUDr. S. a z jakého důvodu přikládá jednomu odbornému závěru znalce větší váhu než druhému.
20. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím opětovně zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Uvedl, že své rozhodnutí vydává s „*přihlédnutím k závěrům soudu a stanovisku Ústřední vojenské nemocnice, Vojenská fakultní nemocnice Praha, č. p. 56/2019 – doplněk ze dne 26. 9. 2019*“. Na druhé straně napadeného rozhodnutí žalovaný vyslovil, že zastává právní názor, že dle § 4 odst. 3 vyhlášky se každá další operace hodnotí ve výši 50 % původní hodnoty bodového ohodnocení, k čemuž došel „*na základě právní úvahy všech dostupných informací ze spisu, kdy je zřejmé, že přestože je výše uvedené znění vyhlášky nejednoznačné, tak s ohledem ke skutečnosti, že následné operace jsou prováděny v oblasti pacientova těla, již poškozeném následkem původní operační rány či jizvy a většina následných operací je méně traumatizující, než operace původní, není vyšší než 100 % hodnota bodu přípustná*“. Odkázal na metodický pokyn, podle kterého mají být další operační zákroky hodnoceny sazbou 100 % hodnoty každého operačního zákroku. Z uvedeného dospěl k závěru, že žalobci nebylo možné přiznat odškodnění ve výši 150 % bodového ohodnocení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

21. K položkám 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky žalovaný uvedl, že v posuzované věci existují dva protichůdné názory dvou znalců v oboru lékařství, a to MUDr. S.a a MUDr. F., „*kdy správní orgán po vlastním přezkoumatelném právním posouzení*“ přikládal větší váhu lékařskému posudku MUDr. S. Dále sdělil, že komplikace anesteziologického výkonu mají být hodnoceny, až nastanou, a nikoliv jen ve formě možné prevence, jelikož poškození zdraví se odškodňuje právě na základě stavu, který skutečně nastal a ne který může nastat. S argumentací MUDr. F. se žalovaný vypořádal odkazem na posudek a závěry MUDr. S. a uvedl, že se s nimi ztotožňuje.

F) Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud ověřil, že žalobu podala osoba k tomu oprávněná, po vyčerpání řádných opravných prostředků a žaloba splňuje všechny formální náležitosti. Žalobce podal žalobu ve lhůtě dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Je tedy věcně projednatelná.
23. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez jednání.
24. O věci krajský soud uvažil takto:
Ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky
25. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky se náhrada za bolest určuje *podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v příloze č. 1 nebo 2 k této vyhlášce, a to za bolest způsobenou újmou na zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků*. Podle druhého odstavce téhož ustanovení není-li *položka bodového ohodnocení bolesti uvedena v příloze č. 1 nebo 2 k této vyhlášce, použije se pro účely bodového ohodnocení bolesti položka, která se svou povahou a závažností nejvíce blíží posuzované újmě na zdraví*.
26. Podle § 4 odst. 3 vyhlášky *první operace u zlomenin a uzavřených poranění kostí nebo jiných částí lidského těla se hodnotí jako otevřená rána; u každé další operace provedené v těchto případech se bodové ohodnocení zvyšuje o polovinu*.
27. V posuzované věci je mezi účastníky sporné, jakým způsobem je třeba vyložit § 4 odst. 3 vyhlášky, zejména část „*u každé další operace provedené v těchto případech se bodové ohodnocení zvyšuje o polovinu*“. Žalovaný zastává názor, že plné bodové ohodnocení se vztahuje pouze na první operaci a další operace mají být hodnoceny 50 % bodového ohodnocení, které by jinak poškozenému za takovou operaci náleželo. Naopak žalobce má za to, že formulaci „*zvyšuje o polovinu*“ je třeba vyložit tak, že se plné bodové ohodnocení u dalších operací zvyšuje o polovinu; za další operace se proto má poškozenému přiznat 150 % bodového ohodnocení, které by mu náleželo, pokud by se jednalo o operaci první.
28. Krajský soud v totožné věci již jednou rozhodoval a v rozsudku ze dne 29. 8. 2018 žalovanému uložil, aby přezkoumatelným způsobem vyložil § 4 odst. 3 vyhlášky, jelikož podstatou sporu je právě výklad tohoto ustanovení. Jak bylo uvedeno shora, žalobce i žalovaný interpretovali § 4 odst. 3 vyhlášky odlišným způsobem; za této situace bylo úkolem žalovaného při aplikaci § 4 odst. 3 vyhlášky toto ustanovení v napadeném rozhodnutí řádně vyložit, tedy objasnit žalobci jeho smysl. Interpretace práva totiž Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

poskytuje konkretizaci zákona v konkrétním případě, jejím prostřednictvím lze zjistit skutečný obsah právní normy. Výklad práva slouží k výběru jednoho z možných „překladů“, které jsou logicky v rozporu a postrádají vzájemnou ekvivalenci, přičemž daný výběr je nutno zdárně odůvodnit, aby nedošlo ke vzniku neodůvodněných pochybností; odůvodnění se obvykle děje buď za pomoci analýzy textu zákona, záměru zákonodárce, ale i účelu zákona (SOBEK, Tomáš. Argumenty teorie práva. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2008, s. 211 a 217).

29. Za základní (standardní) metody výkladu se považuje metoda jazykového výkladu, metoda logického výkladu a metoda výkladu systematického. Jazyková metoda výkladu je založena na jazykové analýze normativního textu, neboť ten je jazykovým výrazem právních norem (KNAPP, Viktor. Teorie práva. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 49). Při logické metodě se využívá logických postupů, a to především logických argumentů opaku, od menšího k většímu, podobnosti, síly významu apod. Metoda systematického výkladu slouží k objasnění jazykově nejasného pojmu, a to s pomocí systematiky daného předpisu anebo i jiných právních předpisů obecně, jelikož struktura právního předpisu má svůj vlastní smysl (HLOUCH, Lukáš. Systematické nástroje řešení střetu právních norem. In: MACHALOVÁ, Tatiana; VEČEŘA, Miloš; HARVÁNEK, Jaromír; HLOUCH, Lukáš; SOBEK, Tomáš. Aktuální otázky metodologie právního myšlení. Vyd. 1. Praha: Leges, 2014, s. 150-151). Je možné taky využít zvláštní (nestandardní) metody výkladu, a to metody teleologického, historického a komparativního výkladu.
30. Žalovaný se zabýval ustanovením § 4 odst. 3 vyhlášky na druhé straně napadeného rozhodnutí a vyslovil, že „*na základě právní úvahy všech dostupných informací ze spisu, kdy je zřejmé, že přestože je výše uvedené znění vyhlášky nejednoznačné, tak s ohledem ke skutečnostem, že následné operace jsou prováděny v oblasti pacientova těla, již poškozeném následkem původní operační rány či jizvy a většina následných operací je méně traumatizující,*(pozn. soudu: zvýraznění bylo provedeno pro účely rozsudku) *než operace původní, není vyšší než 100 % hodnota bodu přípustná. Správní orgán k tomu vydává svůj právní úsudek, že správný výklad znění předmětné vyhlášky je takový, že následné operace se hodnotí ve výši 50 % bodového hodnocení. K této argumentaci přispívají i skutečnosti uvedené ve vydaném metodickém pokynu ředitele OVZdr Spod MO č. 5/2019 ze dne 15. 8. 2019, z kterého vyplývá, že další operační zákroky budou hodnoceny jako operace první, tedy sazbou 100 % každého operačního zákroku a nikoli 150 % původní hodnoty*“. Dle krajského soudu není uvedená úvaha dostatečná.
31. Krajský soud shledal, že citované odůvodnění řádný a přezkoumatelný výklad § 4 odst. 3 vyhlášky nepředstavuje (navzdory tomu, že jej žalovaný sám za přezkoumatelný označuje). Žalovaný při své argumentaci nepoužil žádnou ze základních či zvláštních výkladových metod. Nezabýval se textem sporného ustanovení, jeho systematikou či účelem. Žalovaný neosvětlil, na základě jakého výkladu dospěl k závěru, že se u dalších operací poškozenému přiznává pouze polovina bodového ohodnocení. Žalovaný nevysvětlil, zda existuje provázanost první a druhé věty § 4 odst. 3 vyhlášky, jak vykládá pro účely daného ustanovení pojem „*bodové ohodnocení*“, které se má dle druhé věty § 4 odst. 3 vyhlášky zvyšovat o polovinu, tedy z jakého základu se bodové ohodnocení vypočte. Z napadeného rozhodnutí se nepodává, zda a jak spolu jednotlivé operace souvisejí, které operace

žalovaný považuje za další operace ve smyslu § 4 odst. 3 vyhlášky a na jaké operace jsou navázány.

32. Žalovaný svou argumentaci založil na tvrzení, že „*následné operace jsou prováděny v oblasti pacientova těla, již poškozeném následkem původní operační rány či jizvy a většina následných operací je méně traumatizujících*“. Toto tvrzení však nelze považovat za řádný právní výklad sporného ustanovení. Dle krajského soudu se z citovaného odůvodnění žalovaného nepodává, zda se jednalo toliko o jeho subjektivní názor, či zda k němu vedla nějaká zjištění a podklady. Žalovaný toliko obecným způsobem odkázal na „*dostupné informace ze spisu*“, nekonkretizoval však, z jakých informací jeho závěr vyplývá. Navíc žalovaný argumentoval odbornými závěry, aniž by uvážil o tom, zda uvedené závěry jsou či nejsou příhodné i pro konkrétní (další) operace žalobce. Krajskému soudu není např. zřejmé, zda lze reamputaci končetiny při operaci ze dne 15. 6. 2016 považovat za méně traumatizující než vlastní amputaci končetiny. Žalovaný sám na druhé straně napadeného rozhodnutí přiznal, že znění § 4 odst. 3 vyhlášky je nejednoznačné, lze ho tedy vyložit jak ve prospěch, tak v neprospěch výkladu žalobce. Za této situace bylo třeba pečlivě posuzovat a vysvětlit, jaké skutečnosti – které však platí i v konkrétním případě žalobce – jej vedly k přiklonění se k určitému (pro žalobce nevýhodnějšímu) výkladu sporného ustanovení.
33. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále neodpověděl na argumentaci žalobce uvedenou v odvolání, podle které právě zvýšení základního bodového ohodnocení o 50 % dle § 4 odst. 3 vyhlášky je třeba považovat za odškodnění další bolesti poškozeného u komplikovaných případů, kdy úraz nebylo možné vyřešit během první operace, a poškozenému vznikla nová bolest, protože musel podstoupit další operativní zákroky a zásahy do těla. Žalovaný, aniž by uvedené argumenty žalobce zohlednil, měl za to, že jsou následné operace méně traumatizující. Z uvedeného vyplývá, že žalobce zastával zcela odlišný názor než žalovaný, tedy že právě následné operace, ke kterým docházelo v oblasti žalobcova těla již poškozeného následkem původní operační rány či jizvy, byly pro něj více traumatizující než operace první. S uvedenou argumentací se však žalovaný nijak nevypořádal. Krajský soud si je vědom ustálené judikatury (např. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014-78), že povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně *implicite* - vypořádá. Absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí tak bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné však je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13). To však žalovaný v posuzované věci neučinil. Z napadeného rozhodnutí se nepodávají žádné přezkoumatelné a podklady podložené úvahy, které by zodpověděly otázku, proč je u dalších operací třeba žalobci přiznat jen 50 % bodového ohodnocení. Jestliže žalobce zcela konkrétní způsobem namítal, že jsou následné operace více traumatizující, avšak žalovaný zastával opačný názor, měl se touto žalovanou skutečností podrobně zabývat. Byl-li dle žalovaného výklad § 4 odst. 3 vyhlášky zastáván žalobcem nesprávný, je jeho povinností, aby přezkoumatelným způsobem prostřednictvím řádného

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky žalobci osvětlil, jaký je dle jeho názoru správný obsah daného ustanovení, přdestřel své úvahy, aby byl žalobce s to pochopit, proč se mylí. Žalovaný tak však v napadeném rozhodnutí neučinil.

34. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále argumentoval metodickým pokynem „ředitele OVZdr Spod MO č. 5/2019 ze dne 15. 8. 2019“. Krajský soud zjistil, že tento metodický pokyn není součástí správního spisu a žalovaný ani nespecifikoval, kde je možné se s tímto pokynem seznámit a zda je volně přístupný. Krajský soud tak nebyl schopen zjistit, co je jeho obsahem, zda se jedná o metodickou pomůcku, která je toliko didaktickým materiálem určeným pro správní orgány, a zda obsahovala vlastní autoritativní výklad právních norem. Z tvrzení žalovaného však vyplývá, že dle metodického pokynu má být další operace odškodněna 100 % bodového ohodnocení. Krajskému soudu není zřejmé, jak má odkaz na metodický pokyn, který obsahuje odlišnou úpravu a nezabývá se výkladem § 4 odst. 3 vyhlášky (či obsahově obdobného ustanovení vyhlášky jiné), zdůvodňovat přiznání odškodnění ve výši 50 % bodového ohodnocení. Pokud má žalovaný za to, že metodický pokyn neumožňuje žalobci přiznat více než 100 % bodového ohodnocení, bylo by možné – při absenci jakékoli úvahy – stejně obecným způsobem tvrdit, že na základě metodického pokynu má být žalobci přiznáno alespoň 100 % bodového ohodnocení. Dle krajského soudu ani prostřednictvím odkazu na metodický pokyn nebylo vysvětleno, proč se žalovaný přiklonil k výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky, který nezastává žalobce.
35. Krajský soud pro úplnost uvádí, že argumentace, kterou žalovaný uvedl ve vyjádření k žalobě (aniž by krajský soud hodnotil její správnost), nebyla obsažena v napadeném rozhodnutí, proto na jejím základě nemohlo dojít k doplnění chybějící úvahy žalovaného v napadeném rozhodnutí. Správní orgán je povinen již v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, o jaké zjištěné okolnosti se v rozhodnutí opíral a jak k nim dospěl. Nepostačuje, vysvětlí-li svůj postup až následně, např. ve vyjádření k žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2009, č. j. 5 As 55/2008-87). Navíc argumentace plánovanými a neplánovanými operacemi nemá odraz v napadeném rozhodnutí, s argumentací žalovaného v napadeném rozhodnutí se mýlí. Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, která z operací byla plánovaná a která nikoli, či že by úvaha žalovaného byla vedena tímto směrem.
36. Krajský soud uzavírá, že má-li být rozhodnutí správního orgánu přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal odvolací orgán za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou. V posuzované věci žalovaný neprovedl řádný výklad § 4 odst. 3 vyhlášky, nesdělil žalobci své úvahy, neuvedl, o jaké podklady se jeho závěry opírají, a současně se nevypořádal s nosnou argumentací žalobce. Krajský soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je v části týkající se výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky nepřezkoumatelné.

Nezahrnutí položek 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky do bodového ohodnocení

37. V posuzované věci je dále mezi účastníky řízení sporné, zda měly být do bodového ohodnocení bolesti žalobce zahrnuty položky 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky.

38. Krajský soud z předložených podkladů zjistil, že MUDr. S. na základě žádosti ošetřujícího lékaře Posádkového zařízení Hranice MUDr. I. M. vypracoval dne 1. 11. 2016 lékařský posudek, v němž zpracoval bodové ohodnocení za služební úraz žalobce. Posudek MUDr. S. ze dne 1. 11. 2016 přezkoumal MUDr. F., který ve svém vyjádření ze dne 21. 11. 2016 uvedl, že by do bodového ohodnocení – nad rámec položek zahrnutých do posudku MUDr. S. – měly být zahrnuty položky 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky.
39. Správní orgán I. stupně se s dvěma odbornými závěry vypořádal tak, že uvedl, že *„Vojenský ústav soudního lékařství je nejvyšší armádní autoritou v tomto oboru a na zpracování lékařského posudku se společně s primářem ústavu podílel kolektiv lékařů – soudních znalců, rozhodl se správní orgán přiklonit se k původnímu lékařskému posudku a přiznat bolestné v jím stanovené výši“*. Žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně se závěry správního orgánu I. stupně nesouhlasil a konkrétně namítal, proč do bodového ohodnocení měly být zahrnuty i položky 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky.
40. K tomu krajský soud již v rozsudku ze dne 29. 8. 2018 uvedl, že posouzení, zda má být určitý operační výkon či úrazová změna předmětem bolestného, je otázkou, ke které je třeba odborných znalostí; nejedná se tak o otázku právní, ale jde o otázku vyžadující specifickou odbornost. V posuzované věci je problematické, že zde existují dva protichůdné názory dvou znalců v oboru lékařství. Krajský soud proto žalovanému v rozsudku ze dne 29. 8. 2018 uložil, aby přezkoumatelným způsobem vysvětlil, proč se přiklonil k jednomu z odborných závěrů, konkrétně k posudku MUDr. S., a proč jsou závěry tohoto znalce rozhodující a přikládá jim větší váhu. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí toliko uvedl, že v posuzované věci existují dva protichůdné názory dvou znalců v oboru lékařství, a to MUDr. S. a MUDr. F., *„kdy správní orgán po vlastním přezkoumatelném právním posouzení přikládá větší váhu lékařskému posudku MUDr. S.“*. Následně pouze doplnil, že *„k tomuto závěru správní orgán došel s přihlédnutím ke skutečnostem, že pokud dojde ke komplikaci anesteziologického výkonu, má být hodnocen, až nastane, a nikoliv jen ve formě možné prevence, jelikož posouzení se odškodňuje na základě stavu, který skutečně nastal a ne který možná teprve může nastat“*. Žalovaný sice vyslovil, že učinil *„přezkoumatelnou“* úvahu, ta však není obsahem napadeného rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí tedy nelze seznat, proč žalovaný vycházel ze závěrů MUDr. S., jaké jej k tomu vedly úvahy a proč se domnívá, že jsou závěry MUDr. S. relevantnější.
41. Žalovaný po prostém odkazu na svou *„přezkoumatelnou“* úvahu vyslovil dále jen odborné skutečnosti, které již plně vycházejí ze závěrů MUDr. S. a taktéž ze Stanoviska k rozsudkům KS Ostrava ze dne 26. 9. 2019, zpracovaného MUDr. V. H., MBA, primářem Vojenského ústavu soudního lékařství, Ústřední vojenské nemocnice, Vojenské fakultní nemocnice Praha (dále jen *„stanovisko MUDr. H.“*). Na stanovisko MUDr. H. žalovaný odkázal na první straně napadeného rozhodnutí pouze obecně, bez napojení na jednotlivé odvolací námitky či argumentaci, a žalobce s ním v průběhu odvolacího řízení – přestože se jednalo o nový podklad pro rozhodnutí – neseznámil. Krajský soud zjistil, že argumentace žalovaného (*„nikoliv jen ve formě možné prevence, jelikož posouzení se odškodňuje na základě stavu, který skutečně nastal a ne který možná teprve může nastat“*) obsahově kopíruje závěry stanoviska MUDr. H., který k položkám 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky uvedl, že hodnotit by se měly objektivně zjištěné újmy, nelze preventivně hodnotit všechny teoreticky možné komplikace úrazů a jejich léčení. V další části Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

napadeného rozhodnutí již žalovaný zpochybňoval závěry MUDr. F. prostřednictvím závěrů MUDr. S. Dle krajského soudu uvedený postup není možný. Žalovaný měl buď nechat zpracovat nové odborné vyjádření, které by se vypořádalo s odbornými závěry MUDr. S. a MUDr. F. a postavilo by najisto, jak má být daná otázka řešena. Nebo měl žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně popsat, z jakých konkrétních důvodů se přiklonil k závěrům MUDr. S. Pouze výslovně uvedenou úvahu by následně mohl krajský soud přezkoumat a zhodnotit, zda se s žalovaným ztotožňuje či nikoli. Tak tomu však v posuzované věci nebylo, žalovaný svůj závěr nijak nezduvodnil.

42. Z výše uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že napadené rozhodnutí je i v části posuzující zahrnutí položek 6. 1 a 17. 3 přílohy č. 1 vyhlásky nepřezkoumatelné.
43. Pro úplnost krajský soud uvádí, že argumentace žalovaného ve vyjádření k žalobě tím, že je věrohodnost vyjádření MUDr. F. zpochybněna pozastavením jeho činnosti, není pro posouzení věci relevantní. V době, kdy tento znalec zpracoval vyjádření pro žalobce, nebyl ve své znalecké činnosti nijak omezen, přičemž jednání znalce po vypracování odborného vyjádření nelze žalobci klást k tíži.
44. Na závěr odůvodnění krajský soud připomíná, že se v posuzované věci jedná o náhradu škody na zdraví vojáka za zdravotní následky služebního úrazu utrpeného v přímé souvislosti s výkonem služby, přičemž tento úraz jej s ohledem na jeho rozsah doživotně ovlivňuje jak v pracovním, tak v běžném životě. Účelem poskytnutého odškodnění je to, aby bylo žalobci umožněno vést důstojný život. Je proto úkolem žalovaného, aby se v novém rozhodnutí podrobně zabýval odvolacími námitkami, své závěry řádně odůvodnil a žalobce seznámil se všemi úvahami, které v dané věci učinil.

G) Závěr a náklady řízení

45. S ohledem na výše uvedené závěry krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající ve výše popsanych nedostatcích jeho odůvodnění dle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Současně krajský soud vrací věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
46. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení procesně úspěšný žalobce má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce v celkové výši **15 342 Kč** tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za zastupování advokátem, stanovené v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), jako odměna za zastupování ve výši 9 300 Kč za 3 provedené úkony právní služby (převzetí věci, sepsí žaloby, replika žalobce ze dne 9. 1. 2020) dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. 3 100 Kč za jeden úkon, a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 900 Kč dle § 13 odst. 4 AT, tj. 300 Kč za jeden úkon právní služby. Jelikož je zástupce žalobce plátcem DPH, náleží mu zvýšení odměny a hotových výdajů o 21 % z částky 10 200 Kč, tj. 2 142 Kč.
47. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 29. dubna 2020

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu